

ZPRÁVY

● Sedmdesátka doc. RNDr. Jiřího Hartla, CSc.

Dne 26. března oslavil doc. RNDr. Jiří Hartl, CSc., významný farmaceutický chemik, své životní jubileum. Narodil se v roce 1938 v Lulči, okres Vyškov. Po absolvování

základní školní docházky v rodné obci a ve Vyškově získal středoškolské vzdělání na Střední průmyslové škole chemické v Brně. Po maturitě byl přijat na Farmaceutickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, avšak se svými spolužáky a pedagogy musel kvůli reorganizaci farmaceutického školství v roce 1960 přejít na Farmaceutickou fakultu Univerzity Komenského do Bratislavy, kde ukončil své pregraduální studium

v roce 1962 jako promován farmaceut. Titul RNDr. získal v roce 1966. Po základní vojenské službě nastoupil jako asistent na Katedru farmaceutické chemie na Farmaceutické fakultě UK v Bratislavě, kde vytrval až do roku 1971. Poté se stal učitelem stejnojmenné katedry jako jeden z vůbec prvních pedagogů na nově vznikající Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové. Vedle pedagogických povinností se v těchto letech doc. Hartl zabýval rovněž vědecko-výzkumnou činností, nejprve potenciálními léčivy s účinkem místně anestetickým, později se zaměřil na hledání nových potenciálních terapeutik zhoubného bujení. V roce 1973 úspěšně obhájil dizertační práci s názvem „Studie ve skupině antineoplasticky účinných kyselin 4,4'-diaryl-2,3-dihalogenisokrotonových“ a získal hodnost kandidáta farmaceutických věd ve specializaci farmaceutická chemie. Docentem pro obor farmaceutická chemie byl jmenován v roce 1985. Vedení katedry převzal po prof. Palátovi v roce 1990 a tuto funkci vykonával do roku 2001. Vedle přednášení a zkoušení profilového předmětu farmaceutická chemie je jeho jméno pro mnoho absolventů hradecké farmaceutické fakulty neodmyslitelně spojeno rovněž s předmětem Příprava chemických léčiv (později Technologie syntetických léčiv), jehož výuku během 80. let minulého století zabezpečoval. V 90. letech se jím vedený kolektiv soustředil na výzkum potenciálních chemoterapeutik tuberkulózy, antimykotik a antiflogistik odvozených od pyridinu a pyrazinu. V tomto období byl rovněž úspěšným řešitelem několika výzkumných projektů Grantové agentury Univerzity Karlovy.

Vedle pedagogické a výzkumné práce doc. Hartl vykonával významné akademické funkce. Byl dlouholetým členem Vědecké rady Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové. V letech 1990–1993 byl předsedou komise pro obhajoby kandidátských dizertačních prací z vědního oboru farmaceutická

chemie, po reorganizaci postgraduálního studia byl dlouhá léta předsedou oborové rady postgraduálního oboru Farmaceutická chemie. Členem Oborové rady Farmaceutické chemie byl i na obnovené Farmaceutické fakultě Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně. Od roku 1993 byl členem zkušební komise pro aprobační zkoušku k povolení výkonu povolání farmaceutů – cizinců.

Ačkoli si již několik let užívá důchodu, stále se aktivně podílí na pedagogických i vědeckých úkolech katedry formou konzultací, oponentských posudků, členstvím ve zkušebních komisích. Do současnosti stále přednáší a zkouší profilovou disciplínu Farmaceutická chemie. Pod jeho vedením byla úspěšně obhájena celá řada diplomových prací, byl školitelem několika rigorózních a doktorských dizertačních prací. Je spoluautorem rozsáhlého kompendia „Chemická léčiva“ a několika titulů skript pro výuku farmaceutické chemie.

Doc. Hartl je autorem či spoluautorem 16 patentů (včetně mezinárodních), dále více než 40 původních prací a přehledů. Aktivně se účastnil řady vědeckých konferencí, kde prezentoval řadu odborných přednášek a plakátových sdělení. Z nich má pro české a slovenské farmaceutické chemiky mimořádný význam tradiční a každoročně pořádaná konference „Syntéza a analýza léčiv“, na jejíž organizaci a zajištění se doc. Hartl pravidelně podílel.

Ve výčtu jeho aktivit nelze opomenout mnohaleté záslužné působení doc. Hartla v České farmaceutické společnosti. Od roku 1990 byl jejím místopředsedou a zároveň předsedou Sekce syntetických léčiv. Byl také dlouholetým členem terminologické sekce Lékopisné komise Ministerstva zdravotnictví ČR.

Za kolektiv Katedry farmaceutické chemie a kontroly léčiv i jménem pedagogů Farmaceutické fakulty v Hradci Králové přejeme jubilantovi mnoho zdraví, spokojenost v osobním životě a především hodně sil pro jeho další aktivity nejen na fakultě, ale i k realizování plánů na zvelebení domku a zahrádky.

V. Opletalová, M. Doležal

● K životnímu jubileu prof. RNDr. Rolfa Karlíčka, DrSc.

V březnu 2008 oslavil významné a kulaté životní jubileum prof. RNDr. Rolf Karlíček, DrSc. Narodil se v roce 1938 v Raciborzi v Polsku. Po absolvování Střední průmyslové školy chemické v Brně zahájil studium farmacie na Farmaceutické fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Brně (dnes Masarykova univerzita) a dokončil v roce 1964 na Farmaceutické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. Svůj zájem o analytickou chemii projevoval již během svého vysokoškolského studia, kdy se jako student aktivně podílel na vědecko-výzkumné činnosti Katedry analytické chemie. Od roku 1965 začal pracovat na uvedené katedře jako vysokoškolský učitel. V roce 1971 se

prof. Karlíček stal zaměstnancem nově vzniklé Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové a významně se podílel na koncipování i realizaci pedagogicko-vědeckého programu Katedry analytické chemie. V roce 1973 se stal kandidátem chemických věd, v roce 1984 byl jmenován docentem analytické chemie, v roce 1988 získal vědeckou hodnost doktora farmaceutických věd a v roce 1992 byl jmenován řádným profesorem pro obor analytická chemie. Vedoucím katedry analytické chemie se stal v roce 1989 a v této funkci působil až do roku 2003. Je stálým členem vědecké rady Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy, po mnoho let byl i členem vědecké rady Karlovy Univerzity v Praze. Po dvě funkční období zastával funkci proděkana pro vědeckou činnost.

V pedagogické oblasti prof. Karlíček se svými spolupracovníky zajišťoval výuku předmětů Analytická chemie a Speciální metody instrumentální analýzy pro studijní program Farmacie a podstatně se podílel na přípravě celého programu Zdravotnická bioanalýtika. Pod jeho vedením úspěšně zakončilo studium mnoho diplomantů a také studentů doktorského studia v studijním programu Kontrola chemických léčiv. Je spoluautorem učebnice „Analytická chemie“ a učebních textů pro farmaceuty a zdravotnické bioanalýty z předmětů, jejichž výuku zajišťuje Katedra analytické chemie. Dále je členem oborové rady doktorského studia Kontrola chemických léčiv, Toxikologie přírodních látek a oborové rady Farmaceutická chemie na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně.

Vědecko-výzkumná činnost prof. Karlíčka se zabývala především studiem komplexotvorných reakcí, analýzou léčiv a automatizací analytických postupů. Zvláště významný je vědecký přínos v oblasti rozvoje techniky průtokové injekční analýzy (FIA) v naší republice a uplatnění této metody ve farmacii. Analyzátor FIA-20, na jehož koncepci a zajištění výroby se přímo podílel, byl po dlouhou dobu využíván řadou kontrolně-analytických laboratoří jako jediný dostupný přístroj na republikové úrovni. V poslední době se věnuje také rozvoji

metody sekvenční injekční analýzy (SIA) a jejímu využití ve farmaceutické analýze. Prof. Karlíček je autorem nebo spoluautorem více než 120 původních vědeckých prací a 4 patentově chráněných vynálezů.

Během své dlouholeté aktivní vědecko-výzkumné činnosti byl hlavním řešitelem či spoluřešitelem značného množství výzkumných projektů především z grantových agentur ČR, MZ, MŠMT, Univerzity Karlovy a Fondu rozvoje VŠ. Od roku 2005 je hlavním koordinátorem velkého Výzkumného projektu na Farmaceutické fakultě s názvem „Výzkum nových lékových struktur“, kde prosazuje progresivnost, efektivnost a preciznost. Uvedený projekt, ve kterém je zapojena prakticky polovina pracovníků fakulty, dosahuje pod jeho vedením dlouhodobě vynikajících výsledků.

Jménem všech členů Katedry analytické chemie i jménem jeho spolupracovníků na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové přejeme jubilantovi pevné zdraví, pohodu a neustálé nacházení plného uspokojení nejen ze své tvůrčí činnosti na fakultě, ale i plno radosti z růstu jeho vnoučat.

P. Solich, M. Pospíšilová